

FONDS LANDSCHAFT SCHWEIZ (FLS)
FONDS SUISSE POUR LE PAYSAGE (FSP)
FONDO SVIZZERO PER IL PAESAGGIO (FSP)
FOND SVIZZER PER LA CUNTRADA (FSC)

Communicaziun a las medias

Il nov bulletin dal FSC (nr. 61) fa attent a l'impurtanza da las plantas per la cuntrada e l'agricultura

L'agroselvicultura – in'agricultura che nizzegia plantas e chaglias

Agroselvicultura – quest pled magic aud'ins pli e pli en las discussiuns actualas davart il clima e la biodiversitad cun vista sin l'agricultura. Manegiada è l'agroselvicultura moderna: cumbinar plantas e chaglias cun utilisaziuns agriculas (las culturas d'er e da verduras, la viticultura u la pasculaziun) sin la medema surfatscha. L'utilisaziun multipla da terren d'agricultura duess resguardar a moda commensurada ils effects sin la cuntrada. Per quai s'engascha il Fond svizzer per la cuntrada cun ses emprim «Focus FSC» che duai vegnir lantschà ils proxims mais per ils onns 2022-23. En il nov bulletin dal FSC vegnan discutads ils effects da l'agroselvicultura sin la cuntrada e preschentads trais projects d'agroselvicultura ch'il FSC sustegna.

Cun la finamira da promover **cuntradas cultivadas en accord cun la natira** mussa il FSC en il bulletin nr. 61 raschuns da promover l'agroselvicultura.

Natira

Il ultims decennis è la cuntrada sa midada svelt. Cun intensivar l'agricultura e surbajegiar la cuntrada èn svanids pli e pli da las cuntradas cultivadas ils elements natirals sco plantas, saivs vivas u chaglias. Qua porschan novs systems d'agroselvicultura bunas pussaivladads da concepir l'agricultura moderna en meglier accord cun la natira e cun las resursas. Cun integrar bostgaglia sin surfatschas da terren agricul vegnan creads e colliads spazis da viver prezios. Plinavant po la bostgaglia avair in effect positiv sin la circulaziun da l'aua e da las substanzas nutritivas sin il fons e reducir l'erosiun sin spundas taissas.

Cultura

Furmas tradiziunalas da l'agroselvicultura (sco curtins da pumera cun bist aut, selvas da chastagners e pastgiras en il gaud) èn in maletg enconuschent da cuntradas cultivadas svizras. Il ultims decennis èn ellas però svanidas pli e pli. Perquai promova il FSC gia dapi 30 onns projects en connex cun systems d'agroselvicultura tradiziunala en tut la Svizra. Bliers rapports istorics, maletgs e restanzas en la cuntrada dattan perditga da talas utilisaziuns agroselviculturalas adattadas regionalmain – era sch'ins na las numnava quella giada anc betg «agroselvicultura». Il FSC renda attent al potenzial da laschar reviver il caracter regional d'ina cuntrada cun novs projects d'agroselvicultura moderns e da promover products regionals.

Cuntradas

Er il maletg da la cuntrada ha potenzial. In'agricultura omogena basada sin monoculturas pon ins concepir a moda pli diversa e pli variada cun integrar elements da cuntrada sco plantas, chaglias, saivs vivas ubain era muschnas u mantuns da roma. Tut tenor la tscherna e l'arranschament da las sorts da plantas e da chaglias pon talas novas furmas da l'agroselvicultura però er avair in effect monoton e parair sco corps esters en la cuntrada. En il rom dal «Focus FSC 2022-23 agroselvicultura» planisà vul il FSC promover sistematicain projects che valuriseschan a moda exemplarica il maletg da la cuntrada cun integrar bostgaglia e che cumpletteschan el a moda raschunavla.

Trais projects d'agroselvicultura promovids

Cun mussar trais exempels promovids fa il bulletin dal FSC nr. 61 attent a l'impurtanza da l'agroselvicultura per la cuntrada.

- Dad in er ad in curtin da pumera ad in'agroselvicultura: il svilup d'ina pitschna parcella d'agroselvicultura a **Sünikon ZH** dat in'invista en la concepziun d'in sistem d'agroselvicultura sco er en ils success ed ils craps da stgarpitsch da quel.
- En la vischnanca da muntogna **Mergoscia TI** en la part giudim da la Val Verzasca prosperescha da nov ina furma vegliandra da la viticultura: «vite maritata», vits «maridadas» cun plantas. Igl è ina tradiziun da l'agroselvicultura ch'è prest ida en emblidanza e che vegn ussa reanimada en ina cuntrada cultivada e tgirada diversamain.
- La midada da la cuntrada a **Gland VD** stat simbolicamain per bleras cuntradas svizras. Differents svilups dals ultims decennis sco l'amplificaziun da l'infrastructura, il svilup dals abitadis e l'intensivaziun da l'agricultura han fatg regredir la natira. Ma dapi dacurt concepeschan puras e purs motivads soluziuns cun plantas e chaglias.

Ulteriuras infurmaziuns: www.fls-fsp.ch → Bulletin